

บทที่ 11

กฎหมายหอการค้า

หอการค้าเป็นองค์กรที่รวมกันเพื่อช่วยเหลือในการประกอบธุรกิจในระหว่างสมาชิก และกับหน่วยงานอื่น โดยมีที่ตั้งอยู่ในทุกจังหวัด มีพระราชบัญญัติจัดตั้งหอการค้าขึ้นเมื่อ พ.ศ.2509 หอการค้าเมื่อได้รับอนุญาตจัดตั้งหอการค้าและจดทะเบียนจะมีฐานะเป็นนิติบุคคล

1. ความหมายของหอการค้า

“หอการค้า” หมายถึง สถาบันที่บุคคลหลายบุคคลจัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมการค้าอุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงิน หรือเศรษฐกิจอันมิใช่เป็นการหารายได้หรือกำไรแบ่งปันกันเอง

2. ประเภทของหอการค้า

หอการค้าแบ่งเป็นสี่ประเภท คือ

- (1) หอการค้าจังหวัด
- (2) หอการค้าไทย
- (3) หอการค้าต่างประเทศ
- (4) สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

3. ความหมายของหอการค้าจังหวัด

“หอการค้าจังหวัด” หมายถึง หอการค้าที่อยู่ในจังหวัดต่างๆ ยกเว้นกรุงเทพมหานคร

4. ความหมายของหอการค้าไทย

“หอการค้าไทย” หมายถึง หอการค้ากรุงเทพมหานคร มีความเจริญก้าวหน้า สามารถจัดตั้งสถาบันการศึกษาชื่อว่า “มหาวิทยาลัยหอการค้า”

5. ความหมายของหอการค้าต่างประเทศ

“หอการค้าต่างประเทศ” หมายถึง หอการค้าที่มีคนต่างประเทศเป็นสมาชิก กฎหมายอนุญาตให้ตั้งได้เพียงสัญชาติละแห่งเดียว เช่น หอการค้าอเมริกัน หอการค้าอังกฤษ เป็นต้น โดยสมาชิกต้องเป็นคนสัญชาติเดียวกับหอการค้านั้น

6. ความหมายของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

"สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย" หมายถึง องค์กรที่รวมสมาชิกจากหอการค้าจังหวัด หอการค้าไทย หอการค้าต่างประเทศ และสมาคมนักธุรกิจประเภทต่าง ๆ เช่น สมาคมการค้า อสังหาริมทรัพย์ สมาคมการค้าอาคารชุด รัฐวิสาหกิจ และสหกรณ์ รวมกันจัดตั้งขึ้น

7. หน้าที่ของหอการค้า

หอการค้ามีหน้าที่ห้าข้อดังนี้ คือ

(1) ส่งเสริมการค้า อุตสาหกรรม การเงินและเศรษฐกิจโดยทั่วไป โดยมีอำนาจออกใบรับรองแหล่งกำเนิดของสินค้าว่าเป็นสินค้าที่ผลิตในประเทศไทย เพื่อให้ผู้ส่งออกนำไปแสดง ต่อลูกค้าต่างประเทศ

(2) รับผิดชอบต่อและให้คำแนะนำแก่สมาชิกเกี่ยวกับการค้าอุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงินและเศรษฐกิจ

(3) ให้คำปรึกษาและแนะนำและเสนอข้อแนะนำแก่คณะกรรมการหอการค้า

(4) ประสานงานในทางการค้าระหว่างผู้ประกอบการค้ากับทางราชการ

(5) กิจการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดไว้ว่าเป็นหน้าที่ของหอการค้า หรือที่ทางราชการมอบหมาย

8. ข้อห้ามไม่ให้หอการค้าดำเนินการ

มีกฎหมายห้ามดำเนินการรวมเก้าข้อ คือ

(1) ห้ามหอการค้าประกอบธุรกิจด้วยตนเอง หรือเข้าไปดำเนินการธุรกิจของสมาชิกทั้งหมดหรือบางส่วน

(2) ดำเนินการที่จะกดราคาสินค้าหรือค่าบริการให้ต่ำหรือสูงเกินสมควร

(3) ให้เงินหรือให้กู้ยืมเงินแก่สมาชิกหรือบุคคลอื่น

(4) ดำเนินการด้วยประการใด ๆ ที่ทำให้สินค้าที่จำหน่ายหรือบริการอื่นนั้นเพิ่มหรือลด และเป็นผลเสียหายกับตลาดการค้าและการเงินทั้งในและนอกประเทศ หรือเศรษฐกิจของประเทศ

(5) ดำเนินการด้วยประการใด ๆ เป็นการทำให้การแข่งขันอันมีอยู่ตามปกติของการ

(6) ดำเนินการด้วยประการใด ๆ อันเป็นภัยทางเศรษฐกิจความมั่นคงของประเทศ ต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

(7) ห้ามกีดกันบุคคลไม่ให้มาเป็นสมาชิกหรือให้ออกจากการเป็นสมาชิกหอการค้า โดยเขาไม่สมัครใจ โดยไม่สุจริตและขัดกับข้อบังคับของหอการค้า

(8) ห้ามเปิดเผยความลับของสมาชิก ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับสถิติ เอกสาร หรือข้อความอันเกี่ยวกับประโยชน์ส่วนได้เสียของสมาชิก ยกเว้นแต่สมาชิกจะให้ความยินยอม

(9) ห้ามให้บุคคลอื่นมาทำหน้าที่แทนกรรมการ

นอกจากนี้ยังห้ามหอการค้าดำเนินการทางการเมือง และห้ามแบ่งปันกำไรหรือรายได้แก่สมาชิก

หอการค้าต้องทำบัญชี ทำรายงานประจำปีเสนอต่อสมาชิก มีการประชุมใหญ่ สมาชิกการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับจะทำได้โดยมติที่ประชุมใหญ่ และต้องนำไปจดทะเบียนต่อนายทะเบียนคือสำนักงานกลางทะเบียนหอการค้า กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ ภายใน 30 วัน

9. การยกเลิกหอการค้า

กฎหมายให้อำนาจรัฐมนตรีกระทรวงพาณิชย์มีอำนาจสั่งยกเลิกหอการค้าได้สามกรณี คือ

(1) หอการค้ากระทำผิดกฎหมายหรือเป็นภัยต่อเศรษฐกิจความมั่นคง หรือกระทำการที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

(2) หอการค้าฝ่าฝืนข้อห้ามตามข้อ 7 และการกระทำนั้นเป็นการเสียหายอย่างร้ายแรง

(3) หอการค้าไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้หรือหยุดดำเนินการตั้งแต่สองปีขึ้นไป

นอกจากนี้หอการค้าต้องยกเลิกถ้ามีมติที่ประชุมใหญ่ของสมาชิกหรือตกเป็นบุคคลล้มละลาย

กฎหมายเกี่ยวกับสมาคม

ไม่มีการเรียนการสอนเนื่องจากกฎหมายที่เกี่ยวกับสมาคมที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1274 ถึง 1297 ถูกยกเลิกโดยมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติ

ให้ใช้บทบัญญัติ บรรพ 1 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้ตรวจชำระใหม่ พ.ศ.
2535